

Zdarzyło się dziś... 26 maja

26 maja 1982 roku została uchwalona ustawa Prawo o adwokaturze. Weszła w życie 1 października tego roku.

Projekt tej uchwały został opracowany przez komisję legislacyjną powołaną w tym celu na Ogólnopolskim Zjeździe Adwokatów w Poznaniu, który miał miejsce 3-4 stycznia 1981 roku. Komisja pracowała bardzo szybko, już po miesiącu wstępną wersję przestawiono Prezydium NRA. Następnie z inicjatywą ustawodawczą w Sejmie wystąpiło pięciu posłów adwokatów, w tym adw. Maria Budzanowska.

Nowa ustawa została uchwalona 26 maja 1982 roku, weszła w życie 1 października 1982 r. Ustawa, która paradoksalnie została przyjęta w okresie stanu wojennego, umacniała niezależność samorządu adwokackiego. Klarownie precyzowała, co jest głównym zadaniem adwokata. *„Adwokatura powołana jest do udzielania pomocy prawnej, współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa”*. To znaczące zdanie po raz pierwszy pojawiło się właśnie w ustawie z 1982 roku, stanowiąc niejako preambułę *Prawa o adwokaturze*. Aby podkreślić znaczenie tych słów, wpisano je również w rotę przysięgi adwokackiej.

W myśl ustawy z 1982 roku, Adwokaturę stanowi ogół adwokatów i aplikantów adwokackich, adwokaci przy wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych podlegają zaś jedynie ustawom. Ustawa utrzymywała monopol zespołów adwokackich, ale w uzasadnionych wypadkach przewidywała możliwość wykonywania przez adwokata zawodu indywidualnie lub wspólnie z innymi adwokatem, za zgodą ministra sprawiedliwości, wydaną na wniosek ORA.

Obok zmian o charakterze ustrojowym, nowa ustawa wprowadziła zmiany w zakresie przygotowania do zawodu. Warunkiem wpisu na listę adwokatów było ukończenie jednolitej, czteroletniej aplikacji adwokackiej oraz zdanie egzaminu adwokackiego.

Adwokatura w 1982 roku została zorganizowana na zasadach samorządu zawodowego. Do zakresu jego obowiązków należało tworzenie warunków do wykonywania ustawowych zadań adwokatury, reprezentowanie i ochrona jej praw, sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o wykonywaniu zawodu adwokata, ustalanie i krzewienie zasad etyki zawodowej oraz prowadzenie doskonalenia zawodowego adwokatów i kształcenie aplikantów adwokackich.

W strukturze nowego samorządu adwokackiego ustawa wyodrębniła organy adwokatury oraz organy izb adwokackich. Do pierwszych ustawa zaliczyła nowo utworzony Krajowy Zjazd Adwokatury, Naczelną Radę Adwokacką, Wyższy Sąd Dyscyplinarny i Wyższą Komisję Rewizyjną. Organami izb zostały: zgromadzenie izby złożone ze wszystkich członków izby wykonujących zawód oraz delegatów adwokatów niewykonujących zawodu, okręgowa rada adwokacka, sąd dyscyplinarny i komisja rewizyjna. Do podstawowych zadań zgromadzenia należy wybór delegatów na KZA oraz władz i pozostałych członków organów izb.

Krajowy Zjazd Adwokatury, zgodnie z ustawą z 1982 roku, tworzyli wybrani w odpowiedniej proporcji delegaci ze wszystkich izb adwokackich oraz dziekani i członkowie NRA. Zwyczajny Zjazd miał się odbywać co trzy lata, z uprawnieniami wyborczymi i kontrolnymi. Do zadań Zjazdu ustawa zaliczała dokonywanie wyboru prezesa i niebędących dziekanami członków NRA oraz prezesa, przewodniczącego i pozostałych członków organów adwokatury. Zjazd otrzymał też wyłączne prawo wytyczania kierunków działania samorządu adwokackiego.

Ustawę Poa wielokrotnie nowelizowano.

